

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoCsp/39/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3719201785
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3719201785.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Radoslava Svitana, PhD. v spore žalobcu J. E., narodeného XX.XX.XXXX, bytom Y., R. XXX/XX, zastúpeného S. P. Q., rod. V., narodenou XX.XX.XXXX, bytom Y. P., T. XX/XX, proti žalovaným 1/ Všeobecná úverová banka, a.s., skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Bratislava, Mlynské nivy 1, IČO: 31 320 155, právne zastúpený Remedium Legal, s.r.o., advokátskou kanceláriou so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, a 2/ Platiť sa oplatí s.r.o., so sídlom Bratislava, Mostová 2, IČO: 45 684 618, o určenie neplatnosti právnych úkonov, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica, č. k. 13Csp/57/2019-136 zo dňa 2. júna 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný 1/ a žalovaný 2/ **m a j ú** voči žalobcovi **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie svojím rozsudkom žalobu zamietol. Žalovanému 1/ a 2/ priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Mal preukázané, že žalobca uzavrel dňa 24.09.2008 so žalovaným 1/ Zmluvu o financovaní bývania, na základe ktorej mu bol poskytnutý hypotekárny úver vo výške 22.771,03 eur a spotrebný úver vo výške 9.759,01 eur na dobu 28 rokov od prvého čerpania. Keďže Zmluva o financovaní bývania bola uzatváraná medzi žalovaným ako dodávateľom a žalobcom ako spotrebiteľom, tak je zrejmé, že na ňu platí režim Občianskeho zákonníka (§ 52 a nasl.). Nejedná sa o spotrebiteľský úver, keďže podľa § 1 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch sa tento zákon nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností. Dospel k záveru, že žalobca na určení neplatnosti Zmluvy o financovaní bývania nemá naliehavý právny záujem. Tento nie je daný ani podľa ust. § 137 písm. c) CSP, ani podľa ust. § 137 písm. d) CSP. Na rozhodovanie o určení právnej skutočnosti (§ 137 písm. d) CSP) sa vyžaduje, aby táto možnosť vyplývala z osobitného predpisu, t.j. aby hmotné právo pripúšťalo žalobu na určenie právnej skutočnosti. Nakoľko osobitný predpis, ktorým je v danom prípade Zákon o bankách, takúto možnosť nepripúšťa, nebolo možné, aby súd rozhodol o neplatnosti Zmluvy o financovaní bývania. Žalobný návrh znejúci na určenie právnej skutočnosti, ktorý z osobitného predpisu nevyplýva, súd považoval za neprípustný a žalobu v tejto časti zamietol. Z uvedeného dôvodu neskúmal povinné náležitosti zmluvy, pretože v tomto konkrétnom prípade ich považoval za irelevantné. Konštatoval, že žalobca nepreukázal, že má naliehavý právny záujem na požadovanom určení podľa § 137 písm. c) CSP. Vo svojej žalobe iba uviedol, že potrebuje mať vyriešenú otázku výšky jeho skutočného dlhu voči žalovanému 1/, nebyť vystavený sankciám za neplatenie odplaty a nebyť vystavený dobrovoľnej dražbe. Súd zastával názor, že ak by prípadne aj vyhovel žalobe o určenie neplatnosti Zmluvy o financovaní bývania, na právnom postavení žalobcu by sa nič nezmenilo -

výrok určujúci neplatnosť tejto zmluvy by predstavoval len vyriešenie marginálnej predbežnej otázky vo vzťahu k rozhodujúcej otázke povinnosti plniť zo Zmluvy o financovaní byvania.

2. Súd zamietol aj žalobu o neplatnosť Zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 24.09.2008. Dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je prípustná ani podľa ust. § 137 písm. c) CSP ani podľa § 137 písm. d) CSP, preto žalobu z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu zamietol. Nakoľko možnosť takejto žaloby nevyplýva zo žiadneho osobitného predpisu, žalobca takýto predpis v súvislosti s uvedeným petitom neoznačil, žalobu aj v tejto časti zamietol a neskúmal podrobne zmluvu o zriadení záložného práva, Poukázal na súdnu prax, ktorá k problematike existencie naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti záložnej zmluvy zaujala právny názor, že ani prípadné určenie neplatnosti záložnej zmluvy nemôže viesť k odstráneniu právnej neistoty žalobcu alebo k zamedzeniu ohrozenia jeho práva (4Cdo/89/2007).

3. Zo zhodných dôvodov súd zamietol aj žalobu žalobcu o určenie, že právne úkony žalovaného 1/ smerujúce k realizácií výkonu záložného práva sú neplatné. Uviedol, že ani v tomto prípade zo žiadneho osobitného predpisu nevyplýva možnosť podania tejto žaloby o neplatnosť právnych úkonov, preto súd nemal inú možnosť, ako žalobu podľa § 137 písm. d) CSP aj v tomto prípade zamietnuť. Podotkol, že žalobca by nebol úspešný ani keby súd žalobu posúdil podľa § 137 písm. c) CSP kvôli absencii naliehavého právneho záujmu. Nakoľko žalobca vo svojom písomnom vyjadrení ani na pojednávaní neuviedol, aké konkrétne úkony sa mu zdajú neplatné, v odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že logicky nie je možné dokazovať ani naliehavý právny záujem.

4. Pokiaľ sa žalobca domáhal určenia neplatnosti právnych úkonov žalovaného 2/ smerujúcich k realizácií dobrovoľnej dražby, tu súd uviedol, že žalovaný 2/ nebol subjektom žiadnych právnych úkonov, ktorých neplatnosti by sa mohol žalobca domáhať. Nesvedčí mu podľa názoru súdu ani pasívna legitímácia. Pre nedostatok pasívnej legitímácie žalovaného, súd sa ďalej úkonmi smerujúcimi k realizácií dobrovoľnej dražby nezaoberal.

5. Vzhľadom na to, že súd zamietol všetky nároky žalobcu o neplatnosť právnych úkonov, bolo logické, že súd nemohol žalovanému 1/ prikázať, aby žalobcu vymazal zoznamu dlžníkov a odstránil jeho negatívny rating, aby si žalobca mohol zobrať iný úver. Aj v tejto časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

6. Proti uvedenému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zastával názor, že aj keď Zmluva o financovaní bývania nebola výslovne vymenovaná ako spotrebiteľská (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka) s prihliadnutím na § 23a ods. 1 zákona č. 634/92 Zb. o ochrane spotrebiteľa nepochybne spotrebiteľská je, keďže išlo o zmluvu, ktorej charakteristickým znakom je, že sa uzaviera vo viacerých prípadoch a spotrebiteľ obsah zmluvy žiadnym spôsobom neovplyvňuje. Uviedol, že podanou žalobou chcel vyriešiť svoju ťažkú situáciu, chcel ukázať, že sporné zmluvy o financovaní bývania a o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam sú pre formálne a obsahové chyby absolútne neplatné.

7. Uviedol, že prvostupňový súd sa mylne domnieva, že žaloba bola podaná podľa § 137 písm. d) CSP. V žalobe jasne uviedol, že má na veci naliehavý právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby v zmysle § 137 písm. c) CSP. Uviedol, že podanou žalobou sa domáha určenia, že Zmluva o financovaní bývania a Zmluva o zriadení záložného práva sú neplatné a ako spotrebiteľ tak smie urobiť aj bez potreby preukazovania naliehavého právneho záujmu a ak tak vyplýva z osobitného predpisu. Citáciou ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch mal za to, že v prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Poukázal na to, že poskytnuté úvery boli zabezpečené jedinou nehnuteľnosťou, a to nebytovým priestorom v internáte, ktorého hodnota podľa znaleckého posudku bola vo výške 32.530,04 eur. Žalobca súd požiadal, aby od žalovaného 1/ znalecký posudok z roku 2008 vyžiadal, no nestalo sa tak. Sudca žalobu zamietol bez toho, aby žalobcu vypočul. Nestotožnil sa so záverom súdu, že určením neplatnosti týchto zmlúv by sa právne postavenie žalobcu nezmenilo. Petit žaloby znel jasne, aby sa určilo, že úverová a záložná zmluva sú neplatné a nie, aby sa určila výška dlhu žalobcu. Žalobca očakával, že súd sa bude zaoberať posudzovaním predmetných zmlúv, pretože odporujú zákonu a pravidlám dobrých mravov. Uviedol, že aj na Zmluvu o zriadení záložného práva, ktorá slúži na zabezpečenie pohľadávky, je potrebné analogicky nahliadať ako na spotrebiteľskú zmluvu, pretože

ako vyplýva z jej obsahu, ak by nedošlo k uzatvoreniu Zmluvy o financovaní bývania, t.j. spotrebiteľskej zmluvy, nedošlo by ani k uzatvoreniu dohody o zriadení záložného práva. Preto i v tomto prípade nie je potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Považoval za potrebné skúmať, či aj záložná zmluva nevykazuje znaky neprijateľných podmienok v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ako už v žalobe uviedol, záložná zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným 1/ je nedostatočne určitá v predmete záložného práva. Uviedol, že žalobca 1/ (zrejme žalovaný 1/- pozn. odvolacieho súdu), aby pristúpil k realizácii výkonu záložného práva, musí zabezpečiť a zrealizovať určitú postupnosť krokov, ktoré sú uvedené v zákone č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách. Keďže tak neurobil, tieto kroky a úkony, ktoré vedú k výkonu záložného práva, sú neplatné. Napriek tomu sa súd venoval otázke posudzovania podanej žaloby podľa § 137 písm. d), prípadne písm. c) CSP. Uviedol, že dobrovoľnú dražbu vykonáva dražobník, ktorý je podnikateľom a má oprávnenie na prevádzkovanie príslušnej živnosti. V tomto prípade je to žalovaný 2/, ktorý na základe vzájomnej zmluvy pristúpil k realizácii dražby nehnuteľnosti žalobcu. Predmetná zmluva neobsahuje vyhlásenie o pravosti, výške a splatnosti pohľadávky tak, ako vyžaduje zákon, preto predmetná zmluva je neplatná a jednotlivé úkony žalovaného 2/ sú neplatné. Keďže žalovaný 2/ je priamo zodpovedný za vady v zmluve, priamo sa legitimoval v tomto súdnom konaní, a teda niet pochyb o jeho hmotnoprávnom vzťahu k prejednávanej veci (pasívnej legitímácii). V odvolaní apeloval na povinnosť súdu poskytnúť spotrebiteľovi ochranu v prípadoch, keď môže dodávateľ zneužiť neinformovanosť spotrebiteľa. Uviedol, že úlohou súdu je v takýchto prípadoch ex offio skúmať neprijateľnosť zmluvných podmienok a rozpor s dobrými mravmi. Argumentoval tým, že v Zmluve o financovaní bývania a v Zmluve o zriadení záložného práva sú povinnosti zmluvných strán v nerovnováhe v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. Uviedol, že uskutočnením výkonu záložného práva vznikne stav, ktorý sa bude ťažko naprávať a budú dotknuté aj práva tretích osôb. Môže pritom ísť o neplatnú dražbu. Aby sa predišlo možným vážnym následkom, je dôvodné dočasne upraviť pomery, aby sa vyriešila zásadná právna otázka výkonu záložného práva.

8. Žalovaný 1/ v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie plne stotožňuje, nakoľko sa súd vyčerpávajúco vysporiadal s námietkami žalobcu. Nakoľko žalobca sa podanou žalobou dovoľával určenia právnej skutočnosti (neplatnosti úverovej a záložnej zmluvy) je podmienkou podania takejto žaloby, že táto možnosť vyplýva z osobitného predpisu. Žalobca v podanom odvolaní poukazuje na ust. § 27 ods. 5 Zákona o bankách, ktorý nezakladá možnosť dovoľávať sa neplatnosti zmlúv. Uviedol, že uvedené zmluvy nespádajú v zmysle § 1 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch pod spotrebiteľské úvery, sú vyňaté spod jeho pôsobnosti. Žalobca je preto povinný, aby preukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení, čo v podanej žalobe a odvolaní absentuje. K tvrdeniu žalobcu o rozpore zmlúv s dobrými mravmi, o nerovnovážnom postavení zmluvných strán a hrubých formálnych vadách uviedol, že v podanom odvolaní sa nenachádza, ktoré zmluvné ustanovenia a na akom právnom základe majú tento stav navodiť. Pokiaľ žalobca konštatuje, že v záložnej zmluve je nesprávne uvedené označenie nehnuteľnosti, neuvádza, v čom spočíva tvrdená nesprávnosť.

9. Žalobca v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného 1/ uviedol, že považuje za pochopiteľné, že žalovaný 1/ súhlasí s rozhodnutím súdu prvej inštancie. Vedome podviedli žalobcu a zneužili jeho telesné postihnutie. Súd namiesto toho, aby preskúmal celý spor, si uľahčil prácu a rozhodol tak, ako rozhodol. Uviedol, že žalovaný 1/, ktorý bol tvorcom zmluvných podmienok, hrubo využil faktickú nerovnosť zmluvných strán a žalobca sa tak dostal do pozície slabšej strany, čo je v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca sa podanou žalobou domáha určenia neplatnosti úverovej zmluvy, a to bez potreby preukazovania naliehavého právneho záujmu. Uviedol, že na svojej žalobe zotrváva.

10. Žalovaný 1/ vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedol, že žalobca zotrváva na tom, že zmluva o úvere je neplatná a ako jediný dôvod tejto neplatnosti je možné z podaného vyjadrenia vyvodiť skutočnosť, že úverová zmluva bola pripravená žalovaným 1/, čo podľa názoru žalobcu spôsobuje nevyvážené postavenie a rozpor zmluvy s dobrými mravmi. Táto skutočnosť nie je spôsobilá bez ďalšieho navodiť stav neplatnosti zmluvy a podľa názoru žalovaného ani nespôsobuje rozpor s dobrými mravmi.

11. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 378 a § 380 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP.

12. Z obsahu spisu vyplýva a medzi stranami nie je sporné, že medzi žalobcom a žalovaným 1/ bola dňa 24.09.2008 uzatvorená Zmluva o financovaní bývania reg. č. 001/046869/08-001/000, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý hypotekárny úver vo výške 22.771,03 eur a spotrebný úver vo výške 9.759,01 eur na dobu 28 rokov od prvého čerpania. Objektom úveru bol byt č. XXXL vo vlastníctve Q. Y. v spoluvlastníckom podiele 1/1, X. poschodie, vchod č. XX, R., v bytovom dome súp. č. XXX na parc. CKN č. XXXX/X spolu s príslušným pozemkom. Skutkovo nebolo sporné, že Zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti reg. č. 001/046869/08-001/000 zo dňa 24.09.2008 bolo zriadené záložné právo na nehnuteľnosti v spoluvlastníckom podiele 1/1, zapísané na LV č. XXXX, k.ú. Y. P. - byt. č. XXXL vo vlastníctve záložcu Q. Y. v spoluvlastníckom podiele 1/1, 4. poschodie, vchod č. XX, R., v bytovom dome súp. č. XXX na parc. CKN č. XXXX/X s príslušným pozemkom.

13. Pokiaľ ide o uzavreté zmluvy- zmluva o financovaní bývania a záložná zmluva- odvolací súd dáva odvolateľovi za pravdu v tom, že obidve zmluvy sú spotrebiteľskými zmluvami. Ide o tzv. typové zmluvy (zmluvy formulárové), ktoré boli zavedené do právneho poriadku zákonom č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, ktorý zákon bol zrušený zákonom č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Nakoľko tieto zmluvy boli uzatvárané medzi žalovaným 1/ ako dodávateľom a žalobcom ako spotrebiteľom, je správny záver súdu prvej inštancie, že na uvedené zmluvy platí režim Občianskeho zákonníka a to § 52 a nasl. Zmluvy sú spotrebiteľskými zmluvami, nakoľko žalovaný 1/ konal v rámci predmetu svojej obchodnej, resp. inej podnikateľskej činnosti ako dodávateľ v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a žalobca má v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka postavenie spotrebiteľa, nakoľko pri uzatváraní a plnení nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Zároveň odvolací súd zhodne s názorom súdu prvej inštancie uvádza, že zmluva o financovaní bývania nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, keďže podľa § 1 ods. 2 písm. a) zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, účinného v čase uzatvorenia zmluvy, sa tento zákon nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností.

14. Na to, aby sa súd mohol zaoberať požadovaným určením neplatnosti zmluvy o financovaní bývania a neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva, bolo povinnosťou súdu zaoberať sa v prvom rade otázkou procesnej prípustnosti. V súdnej veci súd prvej inštancie správne ustálil, že podaná určovací žaloba je procesne neprípustná podľa § 137 písm. d) CSP, nakoľko sa nejedná o určenie právnej skutočnosti vyplývajúcej z osobitného predpisu a je procesne neprípustná aj podľa § 137 písm. c) CSP, nakoľko nebol preukázaný naliehavý právny záujem na predmetnom určení.

15. S účinnosťou od 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok, ktorý v ust. § 137 písm. c) pripúšťa žalobu o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu a v ust. § 137 písm. d) žalobu o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

16. Žalobcom uplatnená žaloba o určení neplatnosti zmluvy o financovaní bývania a určení neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva nezodpovedá svojou formuláciou podmienkam ust. § 137 písm. c) CSP, pretože nejde o určenie práva alebo právneho vzťahu.

17. Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami. Podľa ust. § 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka občianskoprávne vzťahy vznikajú z právnych úkonov alebo z iných skutočností, s ktorými zákon vznik týchto vzťahov spája.

18. Rozhodovanie o určení právnej skutočnosti vyžaduje, aby táto možnosť vyplývala z osobitného predpisu, t.j. aby hmotné právo pripúšťalo žalobu o určení právnej skutočnosti. Podaná žaloba, ktorou sa žalobca domáhal určenia neplatnosti zmluvy o financovaní bývania a neplatnosti záložnej zmluvy, je žalobou o určení právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) CSP, ktorá je prípustná len, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Nakoľko zmluva o financovaní bývania bola poskytnutá podľa príslušných ustanovení zákona č. 483/2001 Z. z. Zákona o bankách, osobitným predpisom je v danom prípade tento zákon (Zákon o bankách), ktorý nevymedzuje možnosť domáhať sa žalobou určenia právnej skutočnosti na súde. Odvolací súd preto zdieľa názor súdu prvej inštancie, že podľa § 137 písm. d) CSP na požadovanom určení neplatnosti zmluvy o financovaní bývania nie je daný naliehavý právny záujem. Keďže žalobami o určení právnej skutočnosti

môžu byť iba žaloby, ktoré pripúšťa hmotné právo (osobitný predpis), čo nie je prípad súdnej veci, sú námietky žalobcu nedôvodné.

19. Nedôvodné sú tiež námietky žalobcu, ktorý v podanom odvolaní uvádza, že prvostupňový súd sa mylne domnieva, že žaloba bola podaná podľa § 137 písm. d) CSP. Trvá na tom, že má na veci naliehavý právny záujem podľa § 137 písm. c) CSP, čo má vyplývať zo samotnej žaloby. K tomu odvolací súd uvádza, že žalobca vo svojich skutkových tvrdeniach, v čom vidí svoj naliehavý právny záujem na požadovanom určení, uviedol, že potrebuje mať vyriešenú otázku výšky svojho dlhu a nebyť vystavený sankciám za neplnenie a dobrovoľnej dražbe. Z týchto tvrdení je zrejmé, že žalobcom podaná určovací žaloba nemôže odstrániť neistotu žalobcu založenú Zmluvou o financovaní bývania zo dňa 24.09.2008, pretože ak by aj došlo k vysloveniu neplatnosti tejto zmluvy, nebolo by rozhodnuté o výške dlhu ani o sankciách, ktoré z nesplácania úveru vyplývajú. Rozsudok určujúci neplatnosť zmluvy by totiž vo vzťahu k stranám sporu deklaroval len to, že zmluva neplatí. Neposkytoval by záväznú odpoveď ohľadne výšky dlhu, ani s ohľadom na opodstatnenosť sankcií, ktoré z neplnenia zmluvy vyplývajú. Takéto rozhodnutie by nebolo konečným vyriešením sporu. Naliehavý právny záujem na uvedenom určení podľa § 137 písm. c) CSP nie je daný.

20. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že súd po tom, ako dospel k záveru, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení nie je daný, nemal ďalej dôvod zaoberať sa tým, či zmluvy obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky, práva a povinnosti zmluvných strán sú v nerovnováhe v neprospech žalobcu, či sú v rozpore s dobrými mravmi tak, ako sa toho v žalobe a v odvolaní domáha žalobca.

21. Napokon žalobca sa domáha právnej ochrany podľa zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch s tvrdením, že v prípade tejto žaloby nie je potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. K týmto tvrdeniam odvolací súd uvádza, že naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu (§ 137 písm. c) za bodkočiarkou CSP). Namietané zmluvy boli uzatvorené v roku 2008 a zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch nadobudol účinnosť až dňa 02.04.2010. Zákon o spotrebiteľských úveroch na predmetný právny vzťah nedopadá z dôvodu, že nebol platný a účinný v čase, keď žalobca so žalovaným 1/ predmetné zmluvy uzatvoril. Pokiaľ by sa tento zákon považoval za procesný predpis a jeho aplikácia by bola na predmetný právny vzťah aplikovateľná, musel by súd žalobu zamietnuť aj z dôvodu, že podľa § 1 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľským úverom nie sú hypotekárne úvery, úver na bývanie, úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti atď., preto podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. žalobca ako spotrebiteľ nie je v danej veci oprávnený domáhať sa pred súdom určenia neplatnosti Zmluvy o financovaní bývania. Rovnako tak na predmetnú zmluvu nemožno aplikovať ustanovenia zákona č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie, aj keď v zmysle § 1 ods. 3 zákona č. 90/2016 Z. z. hypotekárny úver poskytnutý žalobcovi by spadal pod definíciu úveru na bývanie, avšak s ohľadom na intertemporálne ustanovenia (§ 28) sa ustanovenia tohto zákona nevzťahujú na zmluvy o úvere na bývanie uzavreté pred 21. marcom 2016. Teda ani tento osobitný predpis žalobcovi neumožňuje v prejednávanej veci domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy o financovaní bývania.

22. Pokiaľ ide o požadovanú neplatnosť záložnej zmluvy, odvolací súd poukazuje na to, že určenie existencie právnej skutočnosti (napríklad, že právny úkon je neplatný) odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Pri určení právnej skutočnosti hovorí rozsudok o tom, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti. Právna úprava Civilného sporového poriadku <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwga>> pripúšťa žalobu o určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu (najmä z hmotného práva). Ak bol zápis záložného práva do katastra nehnuteľností vykonaný na základe neplatnej zmluvy, procesne obstať môže len žaloba, že záložné právo neexistuje (žaloba o určenie práva). Účastník zmluvného vzťahu tak nemá k dispozícii žalobu o určenie neplatnosti záložnej zmluvy (takáto žaloba z osobitného právneho predpisu nevyplýva). Je potrebné zdôrazniť, že súd je viazaný obsahom žalobného petitu (§ 216 CSP <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwga>>). Žalobami o určenie právnej skutočnosti môžu byť iba žaloby, ktoré pripúšťa hmotné právo (osobitný predpis) - napríklad žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu o skončení pracovného pomeru (§ 77 Zákonníka práce <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqgayv6mzrgexhaylsmftxeylfgfu3to>>), žaloba nájomcu o

určenie neplatnosti výpovede z nájmu bytu (§ 711 <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mjzgy2f6nbqfzygc4tbm5zgczrng4ytc>> ods. 6 Občianskeho zákonníka), žaloba o určenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia spoločnosti s ručením obmedzeným, akciovej spoločnosti alebo členskej schôdze družstva (§ 131, § 183, § 242, § 260 Obchodného zákonníka <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mjzheyv6njrgmxhaylsmftxeylgfuzdmma>>, žaloba o určenie neplatnosti dražby (§ 21 ods. 2 Zákona o dobrovoľných dražbách), žaloba veriteľa na určenie, že dlžníkové právne úkony sú voči nemu neúčinné (§ 42a Občianskeho zákonníka <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mjzgy2f6nbqfzygc4tbm5zgczrngqzgc>>), žaloby o určenie právnej skutočnosti v dedičskom konaní (viď komentár k Civilnému sporovému poriadku - Nakladateľstvo C.H. Beck 2016, kolektív pod vedením doc. JUDr. Mareka Števcika, PhD. str. 505 a nasl.). Žalobca netvrdil, ktorý právny predpis umožňuje žalovať neplatnosť záložnej zmluvy a taký predpis ani súdu nie je známy. Z uvedeného dôvodu žaloba o neplatnosť záložnej zmluvy, teda žaloba o určenie právnej skutočnosti nemohla byť procesne úspešná a dôvodne bola súdom prvej inštancie zamietnutá.

23. V súvislosti s argumentáciou odvolateľa, že uskutočnením výkonu záložného práva vznikne stav, ktorý sa bude ťažko naprávať a budú dotknuté aj práva tretích osôb, a preto, aby sa predišlo možným vážnym následkom, je dôvodné dočasne upraviť pomery, odvolací súd poukazuje na to, že v danej veci uznesením súdu prvej inštancie zo dňa 16. mája 2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 8Co/50/2019-76 zo dňa 9. októbra 2019, súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým žalovanému 1/ a 2/ uložil povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva formou realizácie dobrovoľnej dražby a zároveň navrhovateľovi neodkladného opatrenia uložil, aby podal na príslušný súd žalobu vo veci samej o určenie neexistencie záložného práva k nehnuteľnostiam špecifikovaným v Zmluve o zriadení záložného práva tak, ako je uvedené v predmetnom rozhodnutí.

24. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny, vrátane výroku o trovách konania, ktorý nebol žalobcom vecne spochybnený s tým, že odvolací súd sa stotožňuje s právnym posúdením v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie a podľa § 387 ods. 2 CSP na toto právne posúdenie v plnom rozsahu poukazuje.

25. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovaným 1/ a 2/, ktorí boli v konaní úspešní, priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

26. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).